

ปัจจัยพฤติกรรมกรรมการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อ ประสิทธิภาพโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครพนม เขต 2

Factors on Administrative Behaviors of School Administrators Affecting School Effectiveness
in Schools under the Office of Nakhon Phanom Primary Educational Service Area 2

กมลลักษณ์ สิทธิรัตน์ ณ นครพนม*

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เพ็ญพิศ ธรรมรัตน์**

ดร.ฤทัยทรัพย์ ดอกคำ***

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาปัจจัยพฤติกรรมกรรมการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อ ประสิทธิภาพโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 93 คน ครูผู้สอน จำนวน 149 คน และ ประธานคณะกรรมการ สถานศึกษา จำนวน 93 คน จากโรงเรียน 93 โรงเรียน รวมจำนวน 335 คน โดยวิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage Random Sampling) โดยกำหนดให้แต่ละอำเภอเป็นชั้น สำหรับผู้บริหารสถานศึกษา และ ประธาน คณะกรรมการสถานศึกษา ใช้การสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยวิธีการจับสลากแบบใส่คืน เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า การวิเคราะห์ข้อมูลใช้โปรแกรม คอมพิวเตอร์สำเร็จรูป สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าเอฟ (F-test ชนิด One-way ANOVA) และการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยรายคู่โดยใช้วิธีการของ scheffe

ผลการวิจัย พบว่า

1. พฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา และประสิทธิภาพโรงเรียน ตามความคิดเห็นของ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และประธานคณะกรรมการสถานศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก
2. พฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา และประสิทธิภาพโรงเรียน ตามความคิดเห็นของ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และประธานคณะกรรมการสถานศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 โดยรวมไม่แตกต่างกัน
3. พฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา และประสิทธิภาพโรงเรียน ตามความคิดเห็นของ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และประธานคณะกรรมการสถานศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 จำแนกตามขนาดโรงเรียน โดยรวมไม่แตกต่างกัน
4. พฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา และประสิทธิภาพโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 โดยรวมมีความสัมพันธ์เชิงบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01
5. ตัวแปรพฤติกรรมกรรมการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 2 ด้านได้แก่ พฤติกรรมที่เน้นงาน และ พฤติกรรมที่เน้นความสัมพันธ์ ที่สามารถพยากรณ์ประสิทธิภาพโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

คำสำคัญ : พฤติกรรมการบริหาร, ประสิทธิภาพโรงเรียน

* ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

** กรรมการบริหารหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

*** ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านนาแก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1

ประถมศึกษาขนาดนครพนม เขต 2 ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีอำนาจพยากรณ์ร้อยละ 66.5 และมีความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการพยากรณ์ ± 0.294

6. แนวทางการส่งเสริมพฤติกรรมกรรมการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขนาดนครพนม เขต 2 ในประเด็นที่สำคัญประกอบด้วย 1 ด้าน คือ พฤติกรรมที่เน้นการเปลี่ยนแปลง

ABSTRACT

The purpose of this study was to investigate administrative behavior factors of school administrators affecting school effectiveness in schools under the Office of Nakhon Phanom Primary Educational Service Area 2. The samples consisted of 93 school administrators, 149 teachers and 93 chairs of school committees from 93 schools—a total of 335 participants. This was done through multi-stage random sampling with each district as a level. In the case of school administrators and chairs of school board, simple random sampling was employed by taking lots. A tool applied to collect data was a rating scale questionnaire. Statistics employed included mean, standard deviation, F-test, and Scheffe' s method for pairwise test.

The findings were as follows:

1. The administrative behaviors of school administrators and the school effectiveness as perceived by school administrators, teachers and chairs of school committees in schools under the Office of Nakhon Phanom Primary Educational Service Area 2 were at a high level in general.
2. The administrative behaviors of school administrators and school effectiveness as perceived by school administrators, teachers and chairs of school boards, as a whole, were not significantly different.
3. The administrative behaviors of school administrators as perceived by school administrators, teachers and chairs the school boards classified by school size showed no significant difference as a whole.
4. The school administrators' administrative behaviors and school effectiveness in schools under the Office of Nakhon Phanom Primary Educational Service Area 2 obtained a positive relationship, in general, at the .01 level of significance.
5. The variables on the administrative behaviors of school administrators based on 1) job-oriented behaviors, and 2) relationship-oriented behaviors, predicted school effectiveness at the .01 level of significance with the predicting power of 66.5, along with standard deviation of ± 0.294
6. The researcher obtained guidelines in promoting school administrators' administrative behaviors in the schools for one main aspect: transformation-oriented behaviors.

Keywords : Administrative Behavior, School Effectiveness.

ภูมิหลัง

การพัฒนาคนให้มีความรู้ ความสามารถ เป็นคนที่มีคุณธรรม จริยธรรม จะต้องใช้ระบบการจัดการศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนา ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลขององค์กรมากที่สุดอย่างหนึ่ง

ก็คือ ผู้นำ ซึ่งผู้นำจะต้องเป็นบุคคลที่ผูกพันกลุ่มเข้าด้วยกัน และกระตุ้นให้ผู้ร่วมงานแสดงความสามารถสูงสุด เพื่อสร้างผลงานได้เต็มที่ ผู้นำจะรับผิดชอบการทำงานต่างๆ จนประสบความสำเร็จด้วยดี ซึ่งจำเป็นต้องใช้คนที่มีความรู้ ความสามารถ สติปัญญาดีและมีประสบการณ์ในการทำงานมาแล้วพอสมควร ผู้นำที่ดีจะต้องใช้ทั้งศาสตร์และศิลป์เพื่อให้การทำงานเป็นไปด้วยความราบรื่น เรียบร้อย ถูกต้อง ครบถ้วน (กวี วงศ์พุดม, 2550, หน้า 1)

คำถามการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดคำถามการวิจัยไว้ ดังต่อไปนี้

1. พฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา และประสิทธิผลโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และประธานคณะกรรมการสถานศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2 อยู่ในระดับใด

2. พฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา และประสิทธิผลโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และประธานคณะกรรมการสถานศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2 จำแนกตามสถานภาพ แตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร

3. พฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา และประสิทธิผลโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และประธานคณะกรรมการสถานศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2 จำแนกตามขนาดโรงเรียน แตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร

4. พฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา และประสิทธิผลโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2 มีความสัมพันธ์กันหรือไม่อย่างไร

5. พฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สามารถพยากรณ์ประสิทธิผลโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2 ได้หรือไม่ อย่างไร

6. แนวทางการส่งเสริมพฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2 เป็นอย่างไร

ความมุ่งหมายของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดความมุ่งหมายของการวิจัยไว้ดังนี้

1. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา และประสิทธิผลโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และประธานคณะกรรมการสถานศึกษา ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2

2. เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา และประสิทธิผลโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และประธานคณะกรรมการสถานศึกษา ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2

3. เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา และประสิทธิผลโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และประธานคณะกรรมการสถานศึกษา ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2 จำแนกตามขนาดโรงเรียน

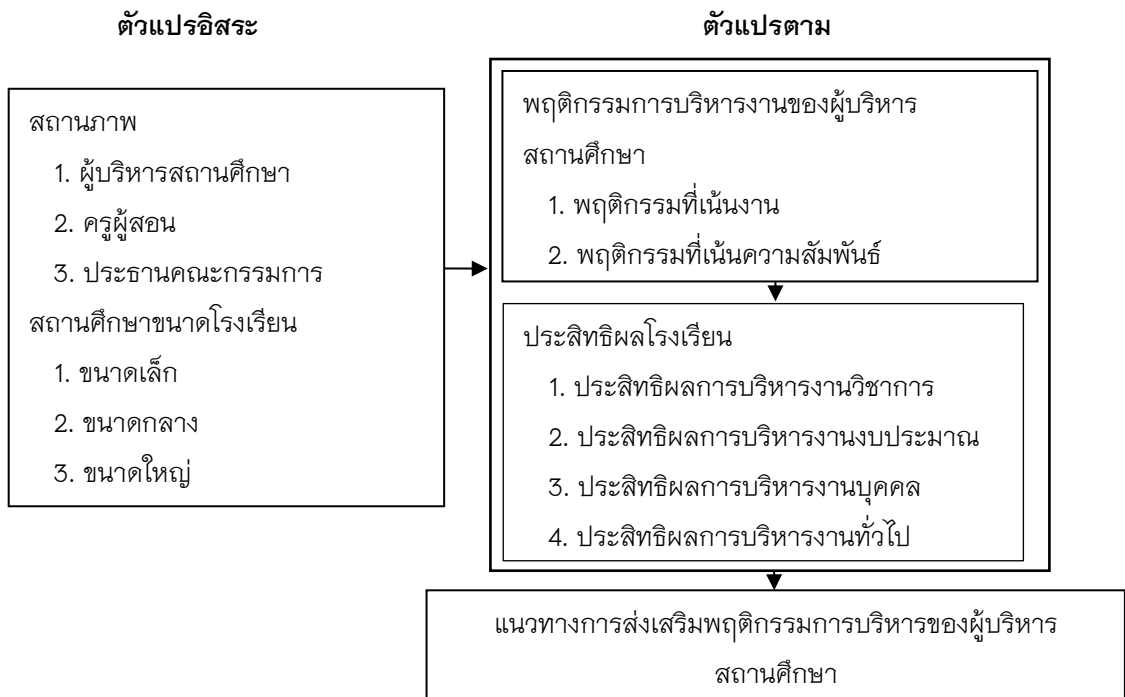
4. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมกรรมการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา และประสิทธิผลโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และประธานคณะกรรมการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2

5. เพื่อศึกษาอำนาจพยากรณ์ พฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2

6. เพื่อหาแนวทางการส่งเสริมพฤติกรรมกรรมการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2

กรอบแนวคิดการวิจัย

ผู้วิจัยได้ใช้กรอบแนวคิดในการศึกษาปัจจัยพฤติกรรมกรรมการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาตามแนวคิดพฤติกรรมของ Yukl (1998, อ้างถึงใน ชวัญใจ เกตุอุดม, 2554, หน้า 26) ประกอบด้วยพฤติกรรมที่เน้นงาน พฤติกรรมที่เน้นความสัมพันธ์ และพฤติกรรมที่เน้นการเปลี่ยนแปลง และประสิทธิผลโรงเรียนแยกตามภาระงาน การบริหารโรงเรียนของกระทรวงศึกษาธิการ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2550, หน้า 28-51) ได้แก่ ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการ ประสิทธิภาพการบริหารงานงบประมาณ ประสิทธิภาพการบริหารงานบุคคล ประสิทธิภาพการบริหารงานทั่วไป ซึ่งเขียนเป็นแผนภาพประกอบได้ ดังนี้

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้วิจัยในครั้งนี้ คือ ข้าราชการครู และประธานคณะกรรมการสถานศึกษา ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษานครพนมเขต 2 ปีการศึกษา 2557 จำนวน 2,110 คน จาก 185 โรงเรียน

จำแนกเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 185 คน และครูผู้สอน จำนวน 1,740 คน และประธานคณะกรรมการสถานศึกษา จำนวน 185 คน รวมทั้งสิ้น จำนวน 2,110 คน จาก 185 โรงเรียน โดยแบ่งเป็นโรงเรียนขนาดเล็ก 80 โรงเรียน ขนาดกลาง 76 โรงเรียน ขนาดใหญ่ 29 โรงเรียน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นข้าราชการครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครพนม เขต 2 ปีการศึกษา 2557 กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตาราง Krejcie and Morgan (บุญชม ศรีสะอาด, 2554, หน้า 43) ได้จำนวน 322 คน แต่การวิจัยครั้งนี้ใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 335 คน โดยสุ่มกลุ่มตัวอย่างจาก 185 โรงเรียน แบ่งเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 93 คน ครูผู้สอน จำนวน 149 คน และประธานคณะกรรมการสถานศึกษา จำนวน 93 คน ได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage Random Sampling) โดยกำหนดให้ศึกษาทุกอำเภอ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นแบ่งเป็น 4 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามสถานภาพทั่วไป เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามพฤติกรรมกรรมการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) มี 5 ระดับ เพื่อสอบถามพฤติกรรมกรรมการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และประธานคณะกรรมการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 ตามแบบของ Likert

ตอนที่ 3 แบบสอบถามประสิทธิผลโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) มี 5 ระดับ เพื่อสอบถาม ประสิทธิภาพโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และประธานคณะกรรมการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 ตามแบบของ Likert

ตอนที่ 4 แบบสอบถามปลายเปิดเพื่อหาแนวทางการพัฒนาประสิทธิผลโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 เป็นคำถามลักษณะปลายเปิด (Open-ended Question) โดยให้ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และประธานคณะกรรมการสถานศึกษา แสดงความคิดเห็นอย่างอิสระ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลในโรงเรียนประถมศึกษาศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนมเขต 2 ดังต่อไปนี้

1. ขออนุญาตจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนครเพื่อขออนุญาตทำการวิจัยและขอความร่วมมือจากผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 เพื่ออำนวยความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง
2. ผู้วิจัยขออนุญาตออกจากสำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร เพื่อขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามไปยังโรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง
3. ผู้วิจัยดำเนินการจัดเก็บข้อมูลแบบสอบถามจากสถานศึกษาที่กลุ่มตัวอย่างจากทุกโรงเรียนด้วยตนเองเพื่อนำข้อมูลไปวิเคราะห์ต่อไป

4. เมื่อได้แบบสอบถามคืนมาจำนวนมากหรือครบแล้วนำเข้าปรึกษาคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เกี่ยวกับข้อมูลที่ได้มีความเหมาะสมที่จะทำการวิจัยหรือไม่ อย่างไร ถ้ามีความเหมาะสมก็นำไปวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน

1.1 ค่าร้อยละ (Percentage)

1.2 ค่าเฉลี่ย (Mean)

1.3 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

2. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือ

2.1 วิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามรายข้อกับคะแนนรวมโดยใช้ค่าสหสัมพันธ์อย่างง่าย (Item total Correlation) ของเพียร์สัน (Pearson)

2.2 การวิเคราะห์ความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient)

สรุปผลการวิจัย

1. ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และประธานคณะกรรมการสถานศึกษา ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 มีระดับความคิดเห็นต่อพฤติกรรมกรรมการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา และประสิทธิผลโรงเรียนอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ พฤติกรรมที่เน้นงาน พฤติกรรมที่เน้นความสัมพันธ์ พฤติกรรมที่เน้นการเปลี่ยนแปลง ประสิทธิผลโรงเรียน ได้แก่ ด้านการบริหารงานบุคคล ด้านการบริหารงานทั่วไป ด้านการบริหารงานงบประมาณ ตามลำดับ

2. ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และประธานคณะกรรมการสถานศึกษา ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 มีระดับความคิดเห็นต่อพฤติกรรมกรรมการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา และประสิทธิผลโรงเรียน ไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านพฤติกรรมที่เน้นงาน และด้านพฤติกรรมที่เน้นความสัมพันธ์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนประสิทธิผลโรงเรียน ด้านการบริหารงานวิชาการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และประธานคณะกรรมการสถานศึกษา ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 ที่มีขนาดโรงเรียนแตกต่างกันมีระดับความคิดเห็นต่อพฤติกรรมกรรมการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา และประสิทธิผลโรงเรียน โดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

4. พฤติกรรมกรรมการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา และประสิทธิผลโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 โดยรวม และ รายด้านพบว่า ทุกด้านมีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการบริหารงานวิชาการ ($r_{xy1} = 0.764$) ด้านการบริหารงานบุคคล ($r_{xy3} = 0.732$) ด้านการบริหารงานงบประมาณ ($r_{xy2} = 0.714$) ด้านการบริหารงานทั่วไป ($r_{xy4} = 0.696$)

5. พฤติกรรมกรรมการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาสามารถพยากรณ์ประสิทธิผลโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 พบว่า ตัวแปรปัจจัยพฤติกรรมกรรมการบริหารของ

6. แนวทางการส่งเสริมพฤติกรรมกรรมการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ มี 1 แนวทางคือแนวทางการส่งเสริมพฤติกรรมที่เน้นการเปลี่ยนแปลง

อภิปรายผลการวิจัย

1. ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และประธานคณะกรรมการสถานศึกษา ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 มีระดับความคิดเห็นต่อพฤติกรรมกรรมการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา และประสิทธิผลโรงเรียนอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้านเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ พฤติกรรมที่เน้นงาน พฤติกรรมที่เน้นความสัมพันธ์ พฤติกรรมที่เน้นการเปลี่ยนแปลง ประสิทธิผลโรงเรียน ได้แก่ ด้านการบริหารงานบุคคล ด้านการบริหารงานทั่วไป ด้านการบริหารงานงบประมาณ ตามลำดับ สอดคล้องกับ ชัยยุทธ แก้วบัวสา (2551, บทคัดย่อ) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมกรรมการบริหารของผู้บริหารกับการปฏิบัติงานของครูผู้สอนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากลนคร เขต 3 พบว่า ระดับพฤติกรรมกรรมการบริหารของผู้บริหาร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน ระดับการปฏิบัติงานของครูผู้สอน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า พฤติกรรมกรรมการบริหารของผู้บริหารเป็นสิ่งสำคัญที่จะนำไปสู่ประสิทธิผลโรงเรียน ซึ่งจะเห็นได้ว่าหลักการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในปัจจุบันจะต้องบริหารภายใต้กรอบและนโยบายของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาที่มุ่งผลสัมฤทธิ์ และประสิทธิผลทางการศึกษา กระตุ้นให้ผู้บริหารมีพฤติกรรมกรรมการบริหารสถานศึกษา และประสิทธิผลโรงเรียนในระดับมาก

2. ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และประธานคณะกรรมการสถานศึกษา ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 มีระดับความคิดเห็นต่อพฤติกรรมกรรมการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา และประสิทธิผลโรงเรียน ไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านพฤติกรรมที่เน้นงาน และด้านพฤติกรรมที่เน้นความสัมพันธ์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนประสิทธิผลโรงเรียน ด้านการบริหารงานวิชาการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งได้สอดคล้อง มานพศรีสร้อย (2551, บทคัดย่อ) ที่ได้ทำการวิจัยเพื่อศึกษาพฤติกรรมกรรมการบริหารของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากลนคร เขต 3 กลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วยผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน จำนวน 333 คน ผลการวิจัย พบว่า พฤติกรรมกรรมการบริหารของผู้บริหาร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน ไม่แตกต่างกัน ประสิทธิผลของโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษาที่สังกัดเขตพื้นที่การศึกษาเดียวกัน มีแผนการดำเนินงาน มีนโยบายมาจากที่เดียวกัน จึงทำให้พฤติกรรมกรรมการบริหารงาน และประสิทธิผลออกมาตามความคิดเห็นของแต่ละบุคคลไม่แตกต่างกัน

3. ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และประธานคณะกรรมการสถานศึกษา ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 ที่มีขนาดโรงเรียนแตกต่างกันมีระดับความคิดเห็นต่อพฤติกรรมกรรมการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา และประสิทธิผลโรงเรียน โดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน ซึ่งได้สอดคล้องกับ วิจิตร โภชาแสง (2548, หน้า 80-108) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนกับประสิทธิผลโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุกดาหาร เขต 2 พบว่า

ภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนแบบแลกเปลี่ยนและแบบเปลี่ยนสภาพตามการรับรู้ของผู้บริหารและครูผู้สอนที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีขนาดแตกต่างกัน มีระดับความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษาส่วนใหญ่ ไม่ว่าจะเป็นโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง หรือขนาดใหญ่ ต่างมีความต้องการที่จะพัฒนางานและประสิทธิผลของโรงเรียน เพื่อตอบสนองนโยบายของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และเพื่อเตรียมความพร้อมสู่การประเมินต่างๆ ทั้งจากภายในและภายนอกตลอดเวลา ประกอบกับปัจจุบันผู้บริหารต่างมีความรู้ความเข้าใจถึงบทบาท อำนาจ หน้าที่ และการบริหารจัดการศึกษาในโรงเรียนเป็นอย่างดี จึงได้มีการวางแผน และปฏิบัติเพื่อเพิ่มประสิทธิผลโรงเรียนอย่างเป็นระบบ ทำให้การมองเห็นของแต่ละบุคคล และแต่ละหน่วยงานไม่แตกต่างกัน

4. พฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา และประสิทธิผลโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 โดยรวม และ รายด้านพบว่า ทุกด้านมีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการบริหารงานวิชาการ ($r_{xy1} = 0.764$) ด้านการบริหารงานบุคคล ($r_{xy3} = 0.732$) ด้านการบริหารงานงบประมาณ ($r_{xy2} = 0.714$) ด้านการบริหารงานทั่วไป ($r_{xy4} = 0.696$) ซึ่งได้สอดคล้องกับ มานพ ศรีสร้อย (2551, บทคัดย่อ) ที่ได้ทำการวิจัยเพื่อศึกษาพฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากลนคร เขต 3 กลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วยผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน จำนวน 333 คน ผลการวิจัย พบว่า พฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารแบบประชาธิปไตย มีความสัมพันธ์ในทางบวกกับประสิทธิผลของโรงเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 พฤติกรรมการบริหารแบบประชาธิปไตย แบบเสรีนิยม และแบบอำนาจนิยมสามารถร่วมกันพยากรณ์ประสิทธิผลของโรงเรียนได้ร้อยละ 23.10 โดยมีความคลาดเคลื่อนของการพยากรณ์เท่ากับ 0.386 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาที่จะดำเนินไปสู่เป้าหมายที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพนั้น พฤติกรรมของผู้บริหารถือเป็นปัจจัยหลักในการขับเคลื่อนนโยบายของโรงเรียนไปสู่เป้าหมาย โดยพฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา ถือเป็นภาระกิจ การปฏิบัติที่มีอิทธิพล หรือชี้แนะให้งานบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ

5. พฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาสามารถพยากรณ์ประสิทธิผลโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 พบว่า ตัวแปรปัจจัยพฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่นำมาวิเคราะห์ทั้ง 3 ด้าน พบว่ามีจำนวน 2 ด้านที่สามารถพยากรณ์ประสิทธิผลโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 คือ พฤติกรรมที่เน้นงาน (X_1) เป็นตัวแปรที่มีอำนาจพยากรณ์ดีที่สุด โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของการพยากรณ์ เท่ากับ 0.477 รองลงมา คือ พฤติกรรมที่เน้นความสัมพันธ์ (X_2) มีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของการพยากรณ์ เท่ากับ 0.303 ซึ่งตัวแปรทั้ง 2 ด้านนี้สามารถรวมกันพยากรณ์ประสิทธิผลโรงเรียน ได้ร้อยละ 66.5 และมีความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการพยากรณ์ ± 0 . ซึ่งได้สอดคล้องกับ ขวัญใจ เกตุอุดม (2554, บทคัดย่อ) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีพฤติกรรมผู้นำโดยรวมอยู่ในระดับมาก คือ พฤติกรรมผู้นำที่เน้นงาน พฤติกรรมผู้นำที่เน้นการเปลี่ยนแปลง และพฤติกรรมผู้นำที่เน้นความสัมพันธ์ ตามลำดับ ประสิทธิผลของโรงเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก คือ 1) ผลในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาโรงเรียน 2) ผลในการแก้ปัญหาภายในโรงเรียน 3) ผลการผลิตนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและผลการพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก ตามลำดับ ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี เป็นไปในทางบวก อย่างมีนัยสำคัญ

ทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารส่วนใหญ่มีมุมมองเน้นผลสัมฤทธิ์ที่สูงขึ้นเรื่อยๆ พฤติกรรมที่เน้นงานจึงถือเป็นพฤติกรรมหลักในการแสดงออกเพื่อให้การบริหารงานมีประสิทธิภาพตามแผนการทำงาน ภายใต้กรอบและนโยบายของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ส่วนพฤติกรรมที่เน้นความสัมพันธ์ และพฤติกรรมที่เน้นการเปลี่ยนแปลง ก็ส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียนเช่นเดียวกัน แต่ในภาพรวมอาจแสดงออกมาน้อยกว่าหรือไม่ชัดเจน เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษาที่มุ่งประสิทธิผลของงานมากก็จะมีพฤติกรรมที่เน้นงานเป็นหลัก

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 จากผลการวิจัยที่พบว่าผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และประธานคณะกรรมการสถานศึกษา ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 มีระดับความคิดเห็นตามพฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาและประสิทธิผลโรงเรียนอยู่ในระดับมาก

1.2 จากผลการวิจัยพบว่าพฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาสามารถพยากรณ์ประสิทธิผลโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 ตัวแปรปัจจัยพฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่นำมาวิเคราะห์ทั้ง 3 ด้าน พบว่า มีจำนวน 2 ด้านที่สามารถพยากรณ์ประสิทธิผลโรงเรียนได้ คือ พฤติกรรมที่เน้นงานเป็นตัวแปรที่มีอำนาจพยากรณ์ดีที่สุด รองลงมา คือ พฤติกรรมที่เน้นความสัมพันธ์ ซึ่งตัวแปรทั้ง 2 ด้านนี้สามารถรวมกันพยากรณ์ประสิทธิผลโรงเรียนได้

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการเสริมสร้างพฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาไม่ว่าจะเป็นพฤติกรรมที่เน้นงานพฤติกรรมที่เน้นความสัมพันธ์ หรือพฤติกรรมที่เน้นการเปลี่ยนแปลงโดยใช้งานวิจัยเชิงปฏิบัติการ

2.2 ควรมีการเปรียบเทียบตัวแปรอิสระอื่นๆ อีก ไม่ว่าจะเป็น เพศ อายุ ประสบการณ์ในตำแหน่งหรืออำเภอเป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

กวี วงศ์พุด. (2550). ภาวะผู้นำ พิมพ์ครั้งที่ 7 กรุงเทพฯ : ปิเค.อินเตอร์พรีน.

ขวัญใจ เกตุอุดม. (2554). การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษากับ

ประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี. วิทยานิพนธ์ ค.ม. ฉะเชิงเทรา : มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์.

ชัยยุทธ แก้วบัวสา. (2551). ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารกับการปฏิบัติงานของ

ครูผู้สอนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 3. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร : มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

บุญชม ศรีสะอาด. (2554). การวิจัยเบื้องต้น พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.

มานพ ศรีสร้อย. (2551). พฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 3. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร : มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.